

PK VIII TK 133.2020

(SK 87/20)

TRYBUNAŁ KONSTYTUCYJNY

W związku ze skargą konstytucyjną M Sp. z o. o. z siedzibą w T., w której zarzucono, że art. 398⁹ § 1 pkt 4 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (aktualny tekst jedn.: Dz. U. z 2020 r., poz. 1575 ze zmianami) jest niezgodny z art. 77 ust. 1 w związku z art. 2 w związku z art. 45 ust. 1 Konstytucji RP oraz z art. 45 ust. 1 Konstytucji, a także z art. 176 ust. 1 Konstytucji RP, w zakresie, w jakim:

uniemożliwia stronie merytoryczne rozpoznanie sprawy ograniczając obowiązek przyjęcia przez Sąd Najwyższy skargi kasacyjnej do rozpoznania jedynie do skarg oczywiście uzasadnionych i tym samym uzyskanie rozstrzygnięcia stanowiącego prejudykat a niezbędnego dla uzyskania odszkodowania od Skarbu Państwa za niezgodne z prawem działanie organu władzy publicznej

- na podstawie art. 42 pkt 7 i art. 63 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (t.j.: Dz. U. z 2019 r., poz. 2393) –

przedstawiam następujące stanowisko:

postępowanie podlega umorzeniu na podstawie art. 59 ust. 1 pkt 2 ustawy o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym – wobec niedopuszczalności wydania orzeczenia.

UZASADNIENIE

Działając przez swojego pełnomocnika, M Sp. z o.o. w T. (dalej: Skarżąca) wniosła o stwierdzenie, że art. 398⁹ § 1 pkt 4 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (aktualny tekst jedn.: Dz. U. z 2020 r., poz. 1575 ze zmianami; dalej: k.p.c.), w zakresie wskazanym w petitum skargi konstytucyjnej i przytoczonym na wstępie, jest niezgodny z art. 77 ust. 1 w związku z art. 2 w związku z art. 45 ust. 1 Konstytucji RP oraz z art. 45 ust. 1 Konstytucji, a także z art. 176 ust. 1 Konstytucji RP.

W ocenie Skarżącej, zakwestionowany przepis stanowił podstawę prawną wydania przez Sąd Najwyższy postanowienia z dnia czerwca 2018 r. o sygn. , w którym odmówiono przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej Skarżącej od wyroku Sądu Apelacyjnego w K. z dnia czerwca 2017 r. o sygn.

Powyższe rozstrzygnięcie zapadło na tle następującego stanu faktycznego.

Wyrokiem z dnia marca 2016 r. o sygn. Sąd Okręgowy w K. I Wydział Cywilny wydał wyrok, w którym oddalił powództwo Skarżącej przeciwko Skarbowi Państwa – Prezesowi Sądu Rejonowego w T. o zapłatę kwoty zł wraz z odsetkami, tytułem odszkodowania za bezprawne naruszenie prawa do złożenia skargi konstytucyjnej, poprzez wydanie w sprawie o sygn. orzeczenia w sposób oczywisty niezgodnego z prawem. Sąd

Okręgowy w K. w uzasadnieniu orzeczenia stwierdził, że Skarżąca nie wykazała, aby orzeczenie wydane w sprawie o sygn. _____ było oczywiście niezgodne z prawem, a także nie wykazała, aby po jej stronie – na skutek wydania tego orzeczenia – powstała jakakolwiek szkoda majątkowa, pozostająca w adekwatnym związku przyczynowym z tym orzeczeniem. W związku ze wskazaniem przez Skarżącą w pozwie, jako alternatywnej podstawy żądania, przepisów o zadośćuczynieniu, Sąd podkreślił także, że Skarżąca nie wykazała, aby poprzez wydanie przedmiotowego orzeczenia doszło do naruszenia jej dóbr osobistych oraz że w związku z działaniem pozwanego została jej wyrządzona szkoda niemajątkowa.

Od powyższego orzeczenia Skarżąca wywiodła apelację.

W dniu _____ czerwca 2017 r. Sąd Apelacyjny w K. I Wydział Cywilny wydał wyrok o sygn. _____, w którym apelację oddalił.

Od powyższego wyroku Sądu Apelacyjnego Skarżąca wniosła skargę kasacyjną do Sądu Najwyższego. Uzasadniając wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, Skarżąca wskazała, że przyczyną wniesienia skargi jest nieważność postępowania, wynikająca z rozpoznania sprawy w pierwszej instancji przez skład orzekający sprzeczny z przepisami prawa oraz z tego, że w rozpoznaniu sprawy w pierwszej instancji brał udział sędzia wyłączony z mocy ustawy.

Postanowieniem z dnia _____ czerwca 2018 r. o sygn. _____ Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Uzasadniając swoje rozstrzygnięcie, Sąd Najwyższy wyjaśnił, że przyczyną nieprzyjęcia skargi kasacyjnej Skarżącej do rozpoznania był nieprawidłowo skonstruowany wniosek, o którym mowa w art. 398⁴ § 2 k.p.c., a jednocześnie Sąd Najwyższy nie dopatrywał się w przedstawionej mu sprawie przyczyn nieważności postępowania, które ma obowiązek wziąć pod uwagę z urzędu – w granicach zaskarżenia.

Z uzasadnienia skargi konstytucyjnej wynika, że, w ocenie Skarżącej, podstawą prawną kwestionowanego postanowienia Sądu Najwyższego jest przepis art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Wskutek zastosowania tego przepisu ograniczone zostało jej konstytucyjne prawo do sądu, które wywiodła z art. 2 w związku z art. 45 ust. 1 w zw. z art. 79 ust. 1 Konstytucji RP. Ograniczenie to polega na pozbawieniu jej możliwości poddania przedstawionej Sądowi Najwyższemu sprawy merytorycznemu rozpoznaniu, w związku z odmową przyjęcia sprawy do rozpoznania z uwagi na niespełnienie przesłanki oczywistej zasadności skargi kasacyjnej. Niekonstytucyjność zaskarżonego przepisu – zdaniem Skarżącej – wynika z braku zdefiniowania zawartego w nim pojęcia „oczywistej zasadności” skargi kasacyjnej. W ocenie Skarżącej, prowadzi to do dowolności interpretacyjnej oraz budzi wątpliwości co do poprawności techniki legislacyjnej. Skarżąca podniosła również naruszenie przez zaskarżoną regulację art. 45 ust. 1 oraz 176 ust. 1 Konstytucji RP poprzez fakt, że postępowanie zainicjowane wniesieniem skargi kasacyjnej jest jednoinstancyjne, a przepisy k.p.c. nie przewidują możliwości zaskarżenia postanowienia Sądu Najwyższego o odmowie przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej. Jednocześnie Skarżąca wskazała, że, w przedstawionym przez nią stanie faktycznym, zaskarżony przepis narusza także zasadę prawa do odszkodowania za niegodne z prawem działanie organów władzy publicznej – którą wywiodła z art. 77 ust. 1 Konstytucji RP – ponieważ została pozbawiona możliwości uzyskania rozstrzygnięcia stanowiącego prejudykat, niezbędny dla uzyskania odszkodowania za niezgodne z prawem działanie organu władzy publicznej.

Zarządzeniem z dnia 27 listopada 2019 r. Skarżąca została wezwana przez Trybunał do uzupełnienia braków formalnych skargi konstytucyjnej. Braki te uzupełniła w piśmie z dnia 9 grudnia 2019 r., w którym m. in. dookreśliła zakres, w jakim kwestionuje zaskarżony przepis.

Postanowieniem z dnia 28 lipca 2020 r., sygn. Ts 32/19, Trybunał Konstytucyjny nadał skardze konstytucyjnej dalszy bieg.

Przed przystąpieniem do oceny konstytucyjności zaskarżonych unormowań konieczne jest ustalenie, czy analizowana skarga spełnia wymagania formalne. W orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego ugruntowany jest bowiem pogląd, że nadanie skardze konstytucyjnej biegu nie przesądza o spełnieniu formalnoprawnych przesłanek dopuszczalności orzekania w danej sprawie. Trybunał jest bowiem na każdym etapie postępowania obowiązany do badania, czy nie zachodzi ujemna przesłanka wydania wyroku, skutkująca obligatoryjnym umorzeniem postępowania (zob. m.in. postanowienia TK z dnia: 19 października 2010 r., sygn. SK 8/09, OTK ZU nr 8/A/2010, poz. 94; 18 czerwca 2013 r., sygn. SK 1/12, OTK ZU nr 5/A/2013, poz. 70; 26 maja 2015 r., sygn. SK 6/13, OTK ZU nr 5/A/2015, poz. 76; 11 października 2017 r., sygn. K 14/16, OTK ZU seria A z 2017 r., poz. 69; 10 lipca 2018 r., sygn. SK 5/17, OTK ZU seria A z 2018 r., poz. 46).

Skarga konstytucyjna jest nadzwyczajnym środkiem ochrony konstytucyjnych wolności i praw jednostki. Przesłanki wniesienia oraz merytorycznego rozpoznania skargi konstytucyjnej zostały uregulowane w art. 79 ust. 1 Konstytucji RP oraz w art. 53 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (tekst jedn.: Dz. U. z 2019 r., poz. 2393; dalej: uotpTK).

Artykuł 79 ust. 1 Konstytucji RP ustanawia trzy podstawowe przesłanki dopuszczalności skargi konstytucyjnej. Pierwszą jest naruszenie określonych w Konstytucji wolności lub praw, których podmiotem jest skarżący. Zgodnie z drugą przesłanką, wymagane jest uzyskanie ostatecznego orzeczenia sądu lub organu administracji publicznej rozstrzygającego o tych wolnościach lub prawach. Ostatnim warunkiem jest konieczność wykazania, że to ustawa lub

inny akt normatywny, na podstawie których wydano orzeczenie w sprawie skarżącego, stanowi źródło naruszenia jego wolności lub praw (zob. m.in. postanowienia TK z dnia: 5 listopada 2013 r., sygn. SK 15/12, OTK ZU nr 8/A/2013, poz. 127; 30 listopada 2015 r., sygn. SK 30/14, OTK ZU nr 10/A/2015, poz. 184; 26 sierpnia 2020 r., sygn. SK 44/20, OTK ZU seria A z 2020 r., poz. 44 oraz powołane tam wcześniejsze orzecznictwo).

Z kolei, stosownie do art. 53 ust. 1 pkt 1-4 uotpTK, skarga powinna zawierać: po pierwsze, określenie kwestionowanego przepisu ustawy lub innego aktu normatywnego, na podstawie którego sąd lub organ administracji publicznej orzekł ostatecznie o wolnościach lub prawach albo obowiązkach skarżącego określonych w Konstytucji i w stosunku do którego skarżący domaga się stwierdzenia niezgodności z Konstytucją (pkt 1); po drugie, wskazanie, która konstytucyjna wolność lub prawo skarżącego i w jaki sposób – w ocenie skarżącego – zostały naruszone (pkt 2); po trzecie, uzasadnienie zarzutu niezgodności kwestionowanego przepisu ustawy lub innego aktu normatywnego ze wskazaną konstytucyjną wolnością lub prawem skarżącego, z powołaniem argumentów lub dowodów na jego poparcie (pkt 3); po czwarte, przedstawienie stanu faktycznego (pkt 4).

W piśmiennictwie podkreśla się, że warunkiem dopuszczalności skargi konstytucyjnej jest w szczególności udzielenie pozytywnej odpowiedzi na pytanie, czy w sprawie rzeczywiście zostały naruszone prawa i wolności konstytucyjne skarżącego (zob. L. Bosek, M. Wild, *Kontrola konstytucyjności prawa. Komentarz praktyczny dla sędziów i pełnomocników procesowych. Wzory pism procesowych.*, wyd. 2014, Legalis 2020, II.§9.II).

Do materialnych przesłanek instytucji skargi konstytucyjnej zalicza się: a) osobisty interes prawny, a nie obiektywny – jak przy konstrukcji skargi powszechnej (*actio popularis*), i b) interes aktualny – a nie potencjalny (zob. J. Trzcíński, M. Wiącek, [w:] *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej*.

Komentarz, red. L. Garlicki, M. Zubik, Wydawnictwo Sejmowe, Warszawa 2016, tom II, s. 893). Jak wskazuje się w piśmiennictwie, [j]eżeli w wyniku dokonanej analizy Trybunał dojdzie do przekonania, że skarga konstytucyjna nie wpłynie na sferę praw i wolności skarżącego, TK przyjmuje niedopuszczalność skargi. Sytuacja taka ma miejsce w szczególności wówczas, gdy niekorzystne względem skarżącego rozstrzygnięcie zapadło nie tylko w wyniku zastosowania zaskarżonego przepisu, lecz także z innych przyczyn, których skarżący nie kwestionuje w swojej skardze. W takiej sytuacji nawet w przypadku uwzględnienia skargi konstytucyjnej oraz wznowienia postępowania na zasadach określonych w art. 190 ust. 4 Konstytucji RP, nie będzie mogła nastąpić restytucja interesów skarżącego [L. Bosek, M. Wild, op. cit., II. §9.II.1.C.c).3].

Przedmiotem skargi konstytucyjnej może być zatem wyłącznie ta norma prawna, która stanowiła podstawę wydania przez organ władzy publicznej orzeczenia naruszającego prawa lub wolności konstytucyjne skarżącego. Przesądza to o konieczności istnienia merytorycznego związku pomiędzy treścią zakwestionowanej normy prawnej a podjętym na jej podstawie rozstrzygnięciem oraz zarzucanym temu rozstrzygnięciu naruszeniem praw lub wolności konstytucyjnych. Regulacja prawna stanowiąca przedmiot skargi konstytucyjnej musi więc w ten sposób determinować w sensie normatywnym treść wydanego orzeczenia, iż prowadzi to do wskazanego w skardze naruszenia praw lub wolności konstytucyjnych przysługujących skarżącemu (zob. postanowienie TK z dnia 22 lutego 2001 r., sygn. Ts 193/00, OTK ZU nr 3/2001, poz. 77 i przywołane tam orzeczenia).

Trybunał Konstytucyjny podkreśla, że *[d]o zasadniczych przesłanek dopuszczalności występowania ze skargą konstytucyjną należy uczynienie jej przedmiotem przepisów (ustawy lub innego aktu normatywnego) wykazujących podwójną kwalifikację. Będąc podstawą prawną ostatecznego orzeczenia wydanego w sprawie skarżącego przez sąd lub organ administracji publicznej,*

muszą one prowadzić jednocześnie do naruszenia wskazywanych przez skarżącego konstytucyjnych wolności lub praw. Skarżący jest przy tym zobligowany (...) do wskazania, które przepisy kwestionowanego aktu normatywnego wykazują taką kwalifikację (postanowienie TK z dnia 19 października 2004 r., sygn. SK 13/03, OTK ZU nr 9/A/2004, poz. 101).

Jednakże, niekonstytucyjną treść normy prawnej, stanowiącej podstawę wydania ostatecznego orzeczenia w sprawie skarżącego, należy odróżnić od dyskusyjnego zastosowania normy prawnej w ostatecznym orzeczeniu w sprawie skarżącego. Zgodnie bowiem z utrwalonym orzecznictwem Trybunału Konstytucyjnego, niedopuszczalna jest skarga konstytucyjna na stosowanie prawa, a więc skarga, której zarzuty dotyczą przyjętej przez sąd wykładni przepisu, nieprawidłowej subsumpcji stanu faktycznego czy też wadliwości argumentacji sformułowanej w ostatecznym orzeczeniu (*vide* – postanowienie z dnia 27 kwietnia 2016 r., sygn. akt Ts 62/16, OTK ZU seria B z 2016 r., poz. 363).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszego postępowania, należy uznać, iż nie jest dopuszczalne merytoryczne rozpoznanie sprawy.

W pierwszej kolejności należy zauważyć, że podstawą prawną postanowienia Sądu Najwyższego z dnia czerwca 2018 r. o sygn.

wcale nie jest zaskarżony przepis art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. – jak wywodzi to Skarżąca. Zgodnie z powyższym przepisem, *Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli (...) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona*. Przepis ten precyzuje jedną z przesłanek przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i należy go odczytywać, mając na względzie art. 398⁴ § 2 k.p.c., który nakłada na osobę wnoszącą skargę kasacyjną obowiązek zawarcia w jej treści wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, wraz z jego uzasadnieniem. Pamiętać bowiem należy, że skarga kasacyjna jest

nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia i służy realizacji – przede wszystkim – celów publicznoprawnych. Rolą powyższego wniosku i jego uzasadnienia jest właśnie przekonanie Sądu Najwyższego, że rozstrzygnięcie zagadnienia, którego dotyczy skarga kasacyjna, zrealizuje publicznoprawną funkcję skargi kasacyjnej. Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga wskazania niewątpliwej, widocznej na pierwszy rzut oka, bez konieczności głębszej analizy, sprzeczności wyroku z przepisami prawa niepodlegającymi różnej wykładni (tak SN w postanowieniu z dnia 11 czerwca 2019 r., sygn. V CSK 607/18, SIP LEX nr 268075). Obowiązkiem skarżącego jest wyczerpujące przedstawienie argumentacji przemawiającej za istnieniem tej przesłanki, to znaczy, iż obowiązkiem skarżącego jest wykazanie, że rażące naruszenie prawa przez sąd drugiej instancji, w ustalonym przez ten sąd stanie faktycznym, w sposób oczywisty wpływa na ostateczną zasadność skargi kasacyjnej (tak A. Turczyn, *Komentarz do art. 398⁹ k.p.c.*, SIP LEX) Lektura skargi kasacyjnej Skarżącej prowadzi jednak do konstatacji, że wniosek o przyjęcie tej skargi kasacyjnej do rozpoznania wcale nie został oparty na przesłance z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Skarżąca wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania oparła na przesłance z art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c. – a więc na przesłance nieważności postępowania. Sąd Najwyższy, na etapie przedsądu, dokonywał więc weryfikacji, czy skarga kasacyjna wniesiona przez Skarżącą spełnia kryterium formalne z art. 398⁴ § 2 k.p.c., a następnie, czy zawarty w skardze wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania jest merytorycznie uzasadniony – w tym, w szczególności, z punktu widzenia funkcji publicznoprawnej skargi. Weryfikacja ta wypadła negatywnie dla skargi kasacyjnej wniesionej przez Skarżącą, albowiem zawierała wprawdzie stosowny wniosek o przyjęcie tejże skargi do rozpoznania, ale wniosek ten – w ustalonym stanie faktycznym, w ocenie Sądu Najwyższego – został skonstruowany wadliwie. Wadliwość

wniosku wynikała z oparcia go o ewentualną nieważność postępowania pierwszoinstancyjnego, wynikającą z rozpoznania sprawy przez skład orzekający sprzeczny z przepisami prawa, jak również z faktu, iż [w] rozpoznaniu [u] sprawy w pierwszej instancji brał udział sędzia wyłączony z mocy ustawy. W związku z tym, w uzasadnieniu postanowienia o odmowie przyjęcia skargi do rozpoznania Sąd Najwyższy zwrócił uwagę na to, że, [z]godnie z art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c. przyczyną wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest nieważność postępowania, obejmująca podstawy wymienione w art. 379 k.p.c., występująca w postępowaniu przed sądem drugiej instancji. Niezależnie od możliwości powołania się skarżącego we wniosku na uchybienie procesowe, które wywołało nieważność, Sąd Najwyższy bierze przyczyny nieważności pod rozwagę z urzędu w granicach zaskarżenia, stosownie do art. 398 § 1 k.p.c., przy czym chodzi również o postępowanie drugoinstancyjne. Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie może być oparty na zarzucie nieważności postępowania występującej przed sądem pierwszej instancji. To właśnie te okoliczności były rzeczywistą przyczyną odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Przyjąć więc należy, że podstawą prawną postanowienia Sądu Najwyższego z dnia czerwca 2018 r. o sygn. był przepis art. 398⁹ § 2 w zw. z art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c. – wobec niestwierdzenia istnienia przesłanki nieważności postępowania (i to zarówno tej przywołanej w skardze kasacyjnej, jak i takiej, która uzasadniałaby uwzględnienie jej występowania przez Sąd Najwyższy z urzędu, w granicach zaskarżenia). Sąd Najwyższy, niejako na marginesie zasadniczych rozważań, zauważył, że okoliczności faktyczne podnoszone w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej mogłyby stanowić uzasadnienie takiego wniosku, jednakże w ramach innej przesłanki. Sąd Najwyższy wskazał, że [k]ontrola ważności (nieważności) postępowania pierwszoinstancyjnego ma jedynie charakter pośredni i jest możliwa jedynie

w sytuacji, gdy skarżący powoła się, w ramach drugiej podstawy, na zarzut naruszenia przez sąd drugiej instancji przepisu z art. 386 § 2 k.p.c. Natomiast wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien obejmować przesłankę przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., z uwzględnieniem obowiązku skarżącego do wykazania kwalifikowanego naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającego na jego oczywistości widocznej od razu, bez potrzeby wnikliwej analizy stanu faktycznego i uregulowań prawnych. Powyższy pogląd Sądu Najwyższego, dotyczący możliwości podniesienia w skardze kasacyjnej zarzutu nieważności postępowania pierwszoinstancyjnego, nie jest kontrowersyjny w orzecznictwie (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 czerwca 2020 r., sygn. IV CSK 706/19, SIP LEX nr 3046236 i 15 września 2020 r., sygn. II CSK 98/20, SIP LEX nr 3054425 oraz przywołane tam orzeczenia).

Innymi słowy, przyjmując należy, że Skarżąca przedmiotem skargi konstytucyjnej uczyniła przepis art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., którego Sąd Najwyższy nie mógł zastosować w jej sprawie, ponieważ nie pozwoliła mu na to konstrukcja wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Przepis ten więc nie mógł stanowić podstawy prawnej postanowienia Sądu Najwyższego z dnia czerwca 2018 r., powołanego w skardze konstytucyjnej jako ostateczne orzeczenie sądu o konstytucyjnych prawach Skarżącej.

Mając na względzie tę okoliczność, przyjmując należy, że postępowanie w niniejszej sprawie podlega umorzeniu na podstawie art. 59 ust. 1 pkt 2 uotpTK – wobec niedopuszczalności wydania wyroku.

Biorąc powyższe pod uwagę, wnoszę jak w *petitum*.

z upoważnienia
Prokuratora Generalnego
Robert Hernand
Zastępca Prokuratora Generalnego